

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2007/2023(INI)

8.5.2007

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

työlainsäädännön uudistamisesta 2000-luvun haasteita vastaavaksi
(2007/2023(INI))

Valmistelija: Kartika Tamara Liotard

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että tutkimusten mukaan sosiaalista ja erityisesti sukupuolten välistä eriarvoisuutta esiintyy ja sillä on taipumus lisääntyä uudessa taloudessa, pääasiallisesti aloilla, joilla ammattiliitot ovat heikkoja ja joilla ei ole työehtosopimuksia,
- B. katsoo, että naisten työhön sosiaaliturvaan liittyvät perusoikeudet saattavat huomattavasti heikentyä, mikä johtaa epävarmuuteen tulevista työllistymismahdollisuuksista ja vaikuttaa ratkaisevasti naisten yksityiselämän valintoihin, kuten perheen perustamista koskevaan ratkaisuun,
- C. ottaa huomioon, että naisten asema työmarkkinoilla on huonompi kuin miesten ja että osa-aikatyötä tekevien tai uudentyöppisissä, usein epävarmoissa työsuhteissa, kuten määräaikaisissa työsuhteissa ja vuokratyösuhteissa olevien naisten määrä on miehiin nähden suhteettoman suuri, minkä vuoksi naisten on vaikea päästä osallisiksi kaikista heille kuuluvista sosiaalisista oikeuksista ja etuuksista sekä yhtäläisistä palkoista ja uramahdollisuuksista,
- D. katsoo, että naisia syrjitään työmarkkinoille pääsyssä, minkä vuoksi heitä uhkaa köyhyys erityisesti edelleen vallitsevien palkkaerojen vuoksi, vaikka naisilla on yleensä sama tai parempi koulutus kuin miehillä,
- E. katsoo, että naisten huonompi asema työmarkkinoilla johtaa siihen, että heidän palkkansa on keskimäärin 15 prosenttia alhaisempi kuin miesten, vaikka naisten ja miesten välinen tasa-arvo palkkauksessa on aina ollut kirjattuna yhteisön lainsäädännössä,
- F. katsoo, että tasa-arvon puute aiheuttaa välittömiä ja välillisiä kustannuksia, kun taas tasa-arvon olemassaolo synnyttää kilpailuetuja; katsoo, että tasa-arvon toteuttaminen on siksi strategisesti tärkeää taloudelliselle ja yhteiskunnalliselle kehitykselle ja ettei Euroopan unionilla ole varaa sivuuttaa naisten (puolet unionin väestöstä) energiaa ja tuotantokykyä,
- G. toteaa, että naisilla on nyt edessään kolminkertainen vaatimus: kasvattaa osuuttaan työmarkkinoilla, synnyttää lisää lapsia ja ratkaista lisääntyvä perheenjäsenten hoivan tarve; toteaa, että melkein aina naisten odotetaan tekevän kompromisseja työnsä sovittamiseksi perheen tarpeisiin ja naiset tuntevat voimakasta painetta ja huolta työ- ja hoivaajanroolinsa yhteensovittamisen vuoksi,
- H. toteaa, että naiset lähtevät usein työmarkkinoilta pitkäksi aikaa lasten- tai perheenhoidon vuoksi, mikä vähentää heidän mahdollisuuksiaan palata työmarkkinoille,
- I. toteaa, että sadattuhannet naiset hyväksyvät laittomat työehdot, koska heillä ei ole muuta vaihtoehtoa, koska he työskentelevät kotitaloustyöntekijöinä oman kotinsa ulkopuolella tai koska heidän on vastattava vanhempien perheenjäsentensä hoidosta,

1. korostaa, että sukupuolten tasa-arvon kannalta on äärimmäisen tärkeää, että toteutetaan toimia, joilla pyritään parantamaan osa-aikatyöntekijöiden ja joustavissa tai epätyypillisissä työsuhteissa olevien työntekijöiden sosiaaliturvaa ja joilla varmistetaan pimeän työn muuttaminen lailliseksi työksi, kun otetaan huomioon, että suurin osa näistä työntekijöistä on naisia; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan työlaainsäädäntöä ottaen erityisesti huomioon uudet yhteiskunnalliset olosuhteet ja viimeaikaiset muutokset työmarkkinoilla;
2. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan oikeuden sosiaaliseen suojeluun ja vähimmäistuloon sellaisen turvatus toimeentulon varmistamiseksi, joka ei ole riippuvainen asianomaisen henkilön työhistoriasta tai siitä, millaisia työsopimuksia hänellä on ollut, ja jonka pitäisi olla kaikille taattu perusoikeus;
3. korostaa, että tilapäisten työsopimusten uusiminen useaan otteeseen sen sijaan että ne muutettaisiin vakituisiksi olisi kiellettävä lailla; kehottaa valvomaan tehokkaammin tilapäisten sopimusten käyttöä;
4. korostaa, että Euroopan työllisyystilanne ei ole linjassa EU:n perustavoitteiden kanssa, kuten sen väestön elin- ja työolojen parantamista koskevan tavoitteen kanssa, eikä useampien ja parempien työpaikkojen luomiseen, täystyöllisyyteen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseen tähtäävien Lissabonin tavoitteiden kanssa, kuten ei myöskään naisten työllisyysasteen nostamistavoitteen (60 prosenttiin vuoteen 2010 mennessä) kanssa; kehottaa komissiota tarttumaan näihin kysymyksiin viipymättä;
5. kehottaa komissiota panemaan tosiasiallisesti täytäntöön tasa-arvon valtavirtaistamisen kuulemisprosessissaan; huomauttaa, ettei työlaainsäädännön saattamista 2000-luvun haasteiden tasalle koskevassa komission vihreässä kirjassa (KOM(2006)0708) keskitytä pohtimaan sukupuolikohtaisia vaikutuksia ehdotettuihin muutoksiin nähden;
6. kehottaa jäsenvaltioita ja työantajia tarjoamaan uusia mahdollisuuksia joustavien työaikojen avulla ja edistämään osa-aikatyötä ja itsenäistä ammatinharjoittamista mutta varmistamaan samalla sosiaaliturva- ja eläkeoikeudet edistääkseen naisten, nuorten ja ikääntyneiden osallistumista työelämään;
7. korostaa, että kilpailupaineet ovat lisänneet taloudellista epätasa-arvoa ja kasvattaneet tarvetta työelämän joustoihin; korostaa lisäksi, että tällä on ollut negatiivinen vaikutus naisten asemaan siten, että miesten ja naisten välinen palkkakuilu on kasvanut ja naiset kokevat ammatillista ja alakohtaista syrjintää, minkä vuoksi heidän mahdollisuutensa taloudelliseen riippumattomuuteen sekä heidän sosiaaliturvansa ovat heikentyneet;
8. katsoo, että työlaainsäädännön lähtökohtana on oltava sukupuoleen perustuvien palkkaerojen poistaminen; katsoo, että työelämän eri aloilla vallitsevat sukupuoleen perustuvat palkkaerot osoittavat kunnioituksen puutetta naisten työtä kohtaan;
9. pitää välttämättömänä ottaa käyttöön sekä naisten että miesten työtä koskeva asianmukainen arviointijärjestelmä, jotta voidaan noudattaa sama palkka samasta työstä -periaatetta, jota usein laiminlyödään;

10. huomauttaa, että sukupuolella ja iällä on huomattava merkitys työmarkkinoilla heikkoon asemaan joutumisessa, sillä usein epätyypillisiin työsuhteisiin palkatuilla naisilla, ikääntyneillä ja myös nuorilla on vähemmän mahdollisuuksia parantaa asemaansa;
11. korostaa, että yksityis-, työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen oikeuden parempi tunnustaminen (sekä urakehityksen että sosiaalipalvelujen ja eläkeoikeuksien kannalta), raskaana olevien ja imettävien naisten suojelun parantaminen, kotitöiden tasapuolisempi jakautuminen miesten ja naisten välillä ja riittävä joustavien lasten- ja vanhustenhoitopalvelujen tarjonta sekä äitiyslomasta erillisen isyysloman käyttöönotto ovat olennaisia edellytyksiä naisten ja miesten yhtäläisten oikeuksien ja mahdollisuuksien varmistamiselle työpaikalla;
12. pyytää komissiota, että se ajaessaan vihreän kirjan prosessia kohti tasapainoista joustavuuden ja turvallisuuden yhdistelmää ottaa huomioon sekä työntekijöiden että yritysten tarpeet;
13. kehottaa jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia mahdollistamaan vanhempainloman ja tarjoamaan joustavampia työehtoja erityisesti uuden tekniikan käyttöönoton avulla niin, että ammattielämän yhteensovittaminen yksityis- ja perhe-elämän kanssa helpottuu;
14. suosittaa, että jäsenvaltiot, neuvosto ja komissio vaihtavat avoimen koordinoitimenetelmän mukaisesti tietoja joustavia työaikajärjestelyjä koskevista hyvistä käytänteistä ja ottavat huomioon innovatiiviset työaikatarkaisut, jotka mahdollistavat hyvän tasapainon työn ja perhe-elämän välillä;
15. huomauttaa, että nykyaikaisessa työlaainsäädännössä on varmistettava yhteisön ja kansallisen lainsäädännön täysimääräinen täytäntöönpano ja kiellettävä syrjintä työmarkkinoilla; huomauttaa lisäksi, että työlaainsäädännöllä on tuettava tehokkaita mekanismeja yhtäläisten oikeuksien varmistamiseksi kaikille työelämässä, mikä tarkoittaa sitä, ettei rekrytoinnissa esiinny syrjintää, että kaikilla on yhtäläiset oikeudet ylennyksiin ja koulutukseen ja että työntekijöillä on asianmukainen suoja kostotoimia vastaan, kun he vaativat oikeuksiaan;
16. kehottaa jäsenvaltioita edistämään tasa-arvoa edistävien välineiden käyttöönottoa yrityksissä työoloihin liittyvän syrjinnän poistamiseksi, seksuaalisen häirinnän torjumiseksi, sukupuolineutraalin kielen käyttämiseksi työpaikkatarjouksissa sekä miesten ja naisten tasapuolisen jakautumisen hallintoneuvostoissa varmistamiseksi;
17. korostaa, että on välttämätöntä huolehtia työntekijöiden elinikäisestä koulutuksesta, jotta he voivat onnistuneesti siirtyä työllisyystilanteesta toiseen;
18. kehottaa komissiota puuttumaan (laittomien) siirtotyöläisten ja erityisesti maahanmuuttajanaisten työvoiman hyväksikäyttöön keskittymällä siirtotyöläisten hyväksikäytön ehkäisemistä ja torjumista koskevien välineiden ja mekanismien luomiseen; pitää laittomien maahanmuuttajien perusluonteisten ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien tunnustamista ja täytäntöönpanoa pakkotoimia ja karkotuksia parempina keinoina;

19. toteaa erittäin huolestuneena, että vaikka vihreässä kirjassa tunnustetaan, että nykyiset työmarkkinaolosuhteet luovat sukupuolten välistä epätasa-arvoa, esimerkiksi miesten ja naisten välinen palkkakuilu on kasvanut ja naiset kokevat ammatillista ja alakohtaista syrjintää, siinä ei ole lainkaan kiinnitetty huomiota naisten ja miesten tasa-arvon etenemissuunnitelmassa esiin tuotuihin velvollisuuksiin ja vastuuseen;
20. toteaa myös erittäin huolestuneena, että vaikka vihreässä kirjassa tunnustetaan naisten kokevan, ettei heidän työelämänsä ja yksityiselämänsä ole tasapainossa, siinä ei kiinnitetä huomiota kiireelliseen tarpeeseen toteuttaa toimia työ- ja yksityiselämän yhteensovittamiseksi demografisten haasteiden kanssa eurooppalaisen tasa-arvosopimuksen ja komission tiedonannon Euroopan väestörakenteen tulevaisuudesta mukaisesti;
21. huomauttaa, että naisten ja miesten välinen epätasa-arvo sekä naisen kokonaistyömäärä kasvavat entisestään, jos naisten osallistumista työmarkkinoille rohkaistaan ottamatta huomioon naisten hoiva- ja kotitaloustyötä;
22. korostaa, että on välttämätöntä todella taata maasta toiseen siirtyvien työntekijöiden oikeudet yhteisönlaajuisesti riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa he työskentelevät, ottaen huomioon, että monet näistä työntekijöistä ovat naisia;
23. huomauttaa, että "joustoturvan" käsite on sinällään harhaanjohtava, koska sen pitäisi merkitä suurempaa joustovaraa ja turvallisuutta työntekijöille mutta todellisuudessa se merkitsee suurempaa joustovaraa työnantajille ja enenevää turvattomuutta työntekijöille niin kauan kuin nykyisissä työmarkkinaolosuhteissa ei taata täysimääräisiä sosiaalisia oikeuksia kaikille eikä työntekijöillä ole keinoja vaikuttaa työajoista päättämiseen eikä niiden sovittamiseen työntekijöiden tarpeiden mukaisesti;
24. pitää tärkeänä, että yhteisönlaajuisesti selkeytetään työntekijä-käsitteen ja työntekijöiden työsuhteen laadusta riippumattomien yhteisten oikeuksien merkitys;
25. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan edelleen viranomaisten, työnantajien ja ammattiliittojen kolmikantavuoropuhelua, jotta voidaan ottaa huomioon yhteiskunnalliset erityisolosuhteet ja työmarkkinoilla esiintyvät uudet tarpeet ja löytää tasapaino eri osapuolien velvollisuuksien ja etujen välillä;
26. painottaa, että talouskasvuun ei pitäisi pyrkiä työntekijöiden sosiaalisten oikeuksien kustannuksella eikä etenäkään naisten ja vähemmistöjen kaltaisten haavoittuvien väestöryhmien oikeuksien kustannuksella;
27. pyytää komissiota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa toteuttamaan säännöllisen vaikutusarvioinnin toteutetuista toimista, jotta voidaan ryhtyä tarvittaviin toimiin niiden osa-alueiden korjaamiseksi, joissa ei ole saavutettu miesten ja naisten tasa-arvon alalla merkittävää edistystä.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Työlainsäädännön uudistaminen 2000-luvun haasteita vastaavaksi
Menettelynumero	2007/2023(INI)
Asiasta vastaava valiokunta	EMPL
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	FEMM 15.2.2007
Tehostettu yhteistyö – ilmoitettu istunnossa (pvä)	
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Kartika Tamara Liotard 24.1.2007
Alkuperäinen valmistelija	
Valiokuntakäsittely	11.4.2007 2.5.2007
Hyväksytty (pvä)	2.5.2007
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 12 -: 1 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Katerina Batzeli, Edit Bauer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Anneli Jäätteenmäki, Lívia Járóka, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Christa Prets, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anna Hedh, Kartika Tamara Liotard, Marusya Ivanova Lyubcheva, Heide Rühle
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Daciana Octavia Sârbu
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	...